

حقوق بشر گزینشی؛ چه کسی غرب را داور اخلاق کرده است؟

حساس سیاسی، از جمله مذاکرات فعلی با آمریکا یا تحولات منطقه‌ای، باعث شده برخی تحلیلگران این اقدامات را بخشی از راهبرد فشار چندلایه بدانند.از نگاه این تحلیلگران، حقوق بشر در این چارچوب به یک «ابزار مکمل تحریم‌های اقتصادی و دیپلماتیک» تبدیل می‌شود؛ ابزاری که مشروعیت اخلاقی ایجاد می‌کند و هزینه سیاسی اقدامات تنبیهی را برای افکار عمومی غرب کاهش می‌دهد.

مسئله اعتبار اخلاقی غرب

یکی از مسائل مهم، «اعتبار اخلاقی» غرب است. غربی‌ها پیش از صدور قطعنامه علیه دیگر کشورها، باید به کارنامه خود نیز بنگرند: از تاریخ استعمار در آفریقا و آسیا گرفته تا جنگ‌های عراق و افغانستان.

در حوزه داخلی نیز، ماجرای پرنده‌های مرتبط با جفری اپستین و افشاگری‌های گسترده درباره شبکه سوءاستفاده جنسی و ارتباط آن با برخی چهره‌های بانفوذ، به‌عنوان نمونه‌ای از بحران‌های اخلاقی در جوامع غربی مطرح می‌شود. سکوت نسبی نهادهای اروپایی درباره برخی بحران‌های داخلی متحدانشان، در کنار تمرکز شدید بر ایران، نشان از «رویکرد گزینشی» آن‌ها است.

جمع‌بندی

قطعنامه‌های اخیر پارلمان اروپا و مباحث مطرح‌شده در شورای حقوق بشر سازمان ملل، بار دیگر پرسش بنیادینی را مطرح می‌کند: مرز میان «دفاع از ارزش‌های جهانی» و «مداخله در حاکمیت ملی» کجاست؟ اروپا بر جهان‌شمولی حقوق بشر تأکید دارد و ایران بر اصل حاکمیت ملی و تنوع فرهنگی. در این میان، آنچه مناقشه را پیچیده‌تر می‌کند، پیوند خوردن این مباحث با رقابت‌های ژئوپلیتیکی و اختلافات عمیق سیاسی است.اگر حقوق بشر قرار است نقش سازنده‌ای در روابط بین‌الملل ایفا کند، شاید نیازمند رویکردی متوازن، غیرگزینشی و مبتنی بر احترام متقابل به نظام‌های حقوقی کشورها باشد. در غیر این صورت، هر قطعنامه جدید بیش از آنکه به بهبود وضعیت حقوق بشر کمک کند، به حلقه‌ای دیگر در زنجیره بی‌اعتمادی سیاسی تبدیل خواهد شد.

پوشش و سیاست‌های فرهنگی گرفته تا مقررات رسانه‌ای، این رویکرد، اگرچه در قالب زبان حقوق بشری بیان می‌شود، در عمل نوعی «بازنویسی هنجاری از بیرون» است که با اصل عدم مداخله در امور داخلی کشورها در تعارض قرار می‌گیرد. نمونه ساطرا و مناقشه آزادی بیان

یکی از محورهای انتقادی پارلمان اروپا، سیاست‌های رسانه‌ای ایران و محدودیت‌هایی است که درباره نمایش مصرف الکل، سیگار یا بی‌حجابی در آثار نمایشی اعمال می‌شود. در بیانیه‌های اروپایی، این موارد به‌عنوان مصادیق محدودسازی آزادی بیان معرفی شده‌اند.

در مقابل، هر نظام حقوقی بر اساس هنجارهای فرهنگی و ارزشی خود چارچوب‌گذاری می‌کند. همان‌گونه که برخی کشورهای اروپایی محدودیت‌های سخت‌گیرانه‌ای درباره نفرت‌پرانی، نمادهای تاریخی خاص یا انکار برخی وقایع تاریخی دارند، ایران نیز مقررات فرهنگی خاص خود را دارد. از این منظر، تحریم نهادهی مانند ساتراپه دلیل اجرای قوانین داخلی، نه دفاع از آزادی بیان بلکه مداخله در سازوکار حقوقی یک کشور تلقی می‌شود.

استانداردهای دوگانه و مسئله رسانه‌ها

منتقدان همچنین به آنچه «استاندارد دوگانه» می‌نامند اشاره می‌کنند. آنان می‌گویند اتحادیه اروپا در حالی برخی نهادهای ایرانی را به نقض آزادی رسانه‌ای متهم می‌کند که رسانه‌های تورریستی مانند اپنترنشنال آزادانه در خاک اروپا فعالیت می‌کنند و موضوعی کاملاً سیاسی و جانبدارانه دارند.

همچنین درباره میزبانی از گروه‌هایی مانند گروهک

منافقین نیز همواره اختلاف‌نظر وجود داشته است؛ گروهی که سابقه حضور در فهرست‌های تروریستی غرب را داشته و هزاران نفر از مردم ایران را به شهادت رسانده‌ا بعداً از این فهرست خارج شده است. حمایت سیاسی برخی چهره‌های غربی از این گروه به‌عنوان نشانه‌ای از رویکرد گزینشی اروپا تفسیر می‌شود.

فشار حقوق بشری یا اهرم سیاسی؟

هم‌زمانی تشدید فشارهای حقوق بشری با مقاطع

قطعنامه‌های اخیر پارلمان اروپا و مباحث مطرح‌شده در شورای حقوق بشر سازمان ملل، بار دیگر پرسش بنیادینی را مطرح می‌کند: مرز میان «دفاع از ارزش‌های جهانی» و «مداخله در حاکمیت ملی» کجاست؟ خبرگزاری مهر، گروه بین‌الملل: تصویب قطعنامه‌ای تازه علیه ایران در پارلمان اروپا و درخواست از شورا و کمیسیون اروپا برای گسترش تحریم‌های هدفمند، بار دیگر بحث قدیمی اما بنیادین «حاکمیت ملی» در برابر «مداخله اخلاقی» را زنده کرده است. هم‌زمان، نشست اخیر شورای حقوق بشر سازمان ملل در ژنو نیز با رأی‌گیری درباره وضعیت حقوق بشر در ایران همراه بود؛ اقدامی که از نگاه تهران و بسیاری از تحلیلگران، نه حقوق بشری، بلکه بخشی از منازعه سیاسی گسترده‌میان ایران و غرب تلقی می‌شود.

اتحادیه اروپا در سال‌های اخیر بارها با استناد به مفاهیمی چون «حقوق بشر»، «آزادی بیان» و «حقوق زنان» علیه ایران قطعنامه صادر کرده یا تحریم‌هایی اعمال کرده است. در تازه‌ترین مورد، پارلمان اروپا خواستار گسترش تحریم‌های هدفمند شده و برخی نهادهای داخلی ایران، از جمله سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر (ساترا)، را به نقض آزادی رسانه‌ای متهم کرده است.

این اقدامات در بستری کاملاً سیاسی صورت می‌گیرد؛ به‌ویژه در شرایطی که اختلافات تهران و غرب در حوزه‌هایی چون پرونده هسته‌ای، سیاست‌های منطقه‌ای و جنگ اوکراین تشدید شده است. از نگاه آنان، حقوق بشر در این چارچوب «ابزار فشار» است تا یک اصل بی‌طرف و جهان‌شمول.

اصل حاکمیت ملی؛ یک مبنای حقوق بین‌الملل
در حقوق بین‌الملل مدرن، اصل «حاکمیت برابر دولت‌ها» یکی از بنیادی‌ترین اصول منشور سازمان ملل است. مطابق این اصل، هر کشور حق دارد نظام حقوقی، فرهنگی و اجتماعی خود را بر اساس ارزش‌ها و ساختار داخلی‌اش تنظیم کند. اما رویکرد برخی نهادهای اروپایی مبتنی بر این پیش‌فرض است که قوانین داخلی کشورها باید با معیارهای لیبرال غربی هم‌راستا شوند؛ از نحوه

نقد تند چین به پیمان ابراهیم؛

توافق‌هایی برای باز تولید بحران

دولت چین بر این باور است که توافق‌های ابرلهم نه تنها نتوانسته‌اند صلح پایدار منطقه‌ای را تضمین کنند، بلکه ضمن نادیده گرفتن مساله فلسطین و تمرکز بر برتری نظامی و اقتصادی رژیم اسرائیل، خطر قطبی‌شدن منطقه و ادامه بحران‌ها را تشدید کرده است.

به گزارش ایرنا، دولت چین تأکید دارد که مجموعه توافق‌های ابرلهم، با وجود برقراری نزدیکی دیپلماتیک بین رژیم اسرائیل و برخی کشورهای عربی و آفریقایی، قادر نبودند صلح جامع و پایدار در خاورمیانه ایجاد کنند.

«مردن دیپلماسی» با بیان این دیدگاه چین که توافق‌های ابرلهم، با وجود تبلیغات گسترده بین‌المللی، اصلی‌ترین مناقشه منطقه یعنی مساله فلسطین را نادیده گرفته‌اند، افزود: یکن معتقد است این توافق‌ها هسته اصلی مناقشه در منطقه، یعنی مساله فلسطین، را دور زده‌اند. چین بر این باور است که صلح واقعی بدون حل عادلانه و جامع بر اساس راه‌حل دو دولت و ایجاد یک دولت مستقل فلسطینی در داخل مرزهای ۱۹۴۷ با پایتختی قدس شرقی، تحقق نخواهد یافت.

همچنین یکن معتقد است که بی‌توجهی به حقوق فلسطینیان، توافق‌های ابرلهم را ضعیف کرده و آنها را در مواجهه با هرگونه تشدید تنش، همانند جنگ غزه، به شدت آسیب‌پذیر ساخته است.

علاوه بر این، مقامات چینی توافق‌های ابرلهم را تقویت‌کننده «هژنیت بلوک‌های مقاله‌ای» علیه برخی قدرت‌های منطقه همچون ایران می‌دانند و هشدار می‌دهند که این رویکرد منجر به قطبی‌شدن شدید منطقه و افزایش تنش‌ها می‌شود. از دید یکن، تمرکز اسرائیل و آمریکا بر امنیت نظامی و منطق قدرت به جای توسعه و گفت‌وگوی فراگیر، صلح واقعی را به خطر می‌اندازد و موجب شکنندگی ترتیبات امنیتی موجود می‌شود. چین، بر خلاف این رویکرد، سیاست «صلح از طریق توسعه» را پیشنهاد می‌دهد که بر زیرساخت‌ها، اقتصاد و گفت‌وگوهای فراگیر تمرکز دارد و هیچ کشوری را از این فرآیند حذف نمی‌کند.یکن معتقد است که بروز درگیری‌های اخیر، مانند جنگ غزه نشان داده که نادیده گرفتن حقوق فلسطینیان به نام عادی‌سازی و صلح، ثبات مورد نظر را به منطقه نیاورد، و در عوض، شکنندگی ترتیبات امنیتی اسرائیلی و آمریکایی را که ریشه‌های تاریخی مناقشه را نادیده گرفته‌اند، آشکار کرده است.

گزارش تصریح دارد: یکن توافق‌نامه‌های ابرلهم را ابزاری برای هزمونی آمریکا و وسیله‌ای برای تحکیم نفوذ آن در خاورمیانه و آفریقا می‌داند.طبق تحلیل این رسانه اروپایی، چین از تحولات اخیر مصر نیز به عنوان فرصتی برای ایجاد تغییرات راهبردی در منطقه یاد می‌کند. از دید یکن، انتصاب سرلشکر «الشرف سالم زلهر» به‌عنوان وزیر دفاع مصر، نشان‌دهنده تغییر دکترین نظامی مصر و همسویی آن با نگاه چین در منطقه است. زلهر که به عنوان «معمار انقلاب علمی» ارتش مصر شناخته می‌شود، امکان توسعه همکاری‌های فناورانه و تحقیقاتی عمیق با چین را فراهم کرده و فراتر از خرید تسلیحات، به تولید مشترک و انتقال فناوری می‌پردازد.

گزارش تأکید دارد: از نظر چین و در جبهه آفریقا، چین از طریق شرکای مانند مصر، مدل «امنیت بندر و مبارزه با تروریسم» (همان‌طور که در مانورهای مشترک با موزامبیک و تانزانیا نشان داده شد) را به عنوان جایگزینی برای رویکردهای امنیتی مرتبط با توافق‌های ابرلهم ارائه می‌دهد، که شامل کشورهایی مانند مراکش و سودان بود. یکن همچنین با همکاری مصر، اصل محدود کردن نفوذ اطلاعاتی اسرائیل در آفریقا را در دستور کار قرار داده است و در این راستا در حال هماهنگی برای محافظت از مسیرهای دریایی حیاتی مانند کانال سوئز، تنگه باب‌المندب و خلیج عدن هستند تا از منافع طرح «یک کمربند، یک جاده» چین محافظت کنند. این اقدامات شامل محدود کردن فعالیت‌های اطلاعاتی موساد در شاخ آفریقا و شرق آفریقا است و از دید اسرائیل، تهدیدی برای برتری اطلاعاتی آن در منطقه محسوب می‌شود.

درپایان این تحلیل تأکید شده است: چین معتقد است که صلح پایدار نیازمند رسیدگی به مسائل بنیادی و حاکمیت ملی است، نه فقط توافق‌های تجاری و امنیتی مانند توافق‌های ابرلهم اسرائیل که به طور عمده برای تحقق اهداف محدود و محدود آمریکایی طراحی شده‌اند.

رسانه صهیونیستی:

شرکت حمل و نقل دریایی «زیم» اسرائیل به آلمان واگذار شد

یک رسانه صهیونیستی فاش کرد که براساس امضای قرارداد شرکت اسرائیلی حمل و نقل دریایی «زیم» به شرکت هاباک لوید آلمان واگذار شده است.

به گزارش ایرناپه نقل از شبکه المسیره یمن، روزنامه کالکالیست چاپ سرزمین‌های اشغالی ارزش این معامله را چهار میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار برآورد کرده است. این روزنامه همچنین اعلام کرد عربستان با سهم ۱۰/۲ درصدی و قطر با سهم ۱۲/۳ درصدی، از طریق بازوهای سرمایه‌گذاری حاکمیتی خود در ترکیب سهامداران این شرکت حضور دارند.در همین حال، وزیر حمل‌ونقل رژیم صهیونیستی نسبت به فروش شرکت «زیم» هشدار داد و تأکید کرد: فروش این شرکت می‌تواند به توانمندی‌های حمل‌ونقل لجستیکی در شرایط اضطراری آسیب بزند. کالکالیست در ادامه گزارش خود ادعا کرد: با وجود انجام این معامله، اسرائیل همچنان یک ناوگان راهبردی را برای استفاده در شرایط اضطراری و زمان جنگ حفظ کرده است.

موافقت زلنسکی با پیشنهادهای

آمریکا برای آتش‌بس

رئیس‌جمهور اوکراین مدعی شد که با پیشنهادهای ایالات متحده از جمله آتش‌بس بی‌قید و شرط و بلندمدت موافقت کرده است. به گزارش ایستا، «ولودیمیر زلنسکی» رئیس‌جمهور اوکراین شامگاه دوشنبه در کانال تلگرام نوشت: «ما با تمام پیشنهادهای واقع‌بینانه ایالات متحده از جمله پیشنهاد آتش‌بس بی‌قید و شرط و بلندمدت، موافقت کردیم.»

او در ادامه ادعا کرد: «روسیه این پیشنهاد را رد می‌کند».

زلنسکی با طرح این ادعا که روسیه خواستار «ضربات دردناک» به اوکراین است، گفت: «در حال حاضر همه منتظر ادامه جلسات سه‌جانبه هستند. هیات ما در حال حاضر در ژنو است و برای مذاکرات آماده می‌شود.»

از جمله بحث‌برانگیزترین مسائل مذاکرات روز سه‌شنبه در ژنو، سرنوشت بلندمدت منطقه شرق اوکراین خواهد بود که بخش‌های وسیعی از آن تحت کنترل روسیه است.

مسکو به‌عنوان شرط هرگونه توافقی، خروج نیروهای کی‌یف از منطقه دونباس از جمله شهرهای به شدت مستحکم که بر فراز منابع طبیعی وسیع قرار دارند، خواستار شده است.

کی‌یف هم اعلام کرده که درگیری باید در امتداد خطوط مقدم فعلی متوقف شود و عقب‌نشینی یک‌جانبه نیروها را رد می‌کند.

همکاری مشترک ارتش لبنان و یونیفل برای یافتن سلاح مقاومت

یک نیروی مشترک از ارتش لبنان و نیروهای «یونیفل» عملیات جست‌وجوی سلاح را در شهر الخیام در جنوب لبنان آغاز کرده است. به گزارش روز دوشنبه ایرناپه نقل از روسیا الیوم، این نیروی مشترک در اطراف یکی از منازل واقع در محلهٔ عریض غربی شهر الخیام، مشغول حفاری و بازرسی برای یافتن سلاح و مهمات است. این تحرکات در حالی صورت می‌گیرد که قرار است«رودولف هیکل»فرمانده ارتش لبنان، روزدوشنبه طرح مرحلهٔ دوم انحصار سلاح در دست نیروهای دولتی را به هیأت دولت ارائه کند.

همزمان«نواف سلام»نخست‌وزیر لبنان نیز تأکید کرده است که دولت در پی رویارویی با حزب الله نیست و این اقدامات در چارچوب تلاش برای گسترش حاکمیت دولت بر جنوب انجام می‌شود.

ارائهٔ طرح مرحلهٔ دوم پس از پایان کار ارتش در جنوب رودخانه لیتانی انجام می‌شود و قرار است این مرحله از شمال لیتانی تا رودخانه الاولی در جنوب لبنان را شامل شود.

ارتش لبنان در ژانویهٔ ۲۰۲۶ (دی ماه) اعلام کرده بود که مرحلهٔ نخست طرح حصر سلاح در جنوب رود لیتانی را به پایان رسانده است. این طرح که شامل مصادرهٔ سلاح‌ها و تخریب تونل‌ها بود، در شرایطی انجام شد که برخی مناطق همچنان با چالش‌های میدانی و حضور نیروهای اشغالگر اسرائیلی روبه‌رو هستند.

این در حالی است که مناطق جنوبی لبنان طی هفته‌های اخیر شاهد افزایش حملات هوایی و پهپادی رژیم صهیونیستی بوده و نگرانی‌ها از تشدید درگیری‌ها در امتداد مرزهای جنوبی کشور افزایش یافته است. رژیم صهیونیستی با وجود ادامه تجاوزات روزانه خود به مناطق جنوب لبنان، با همراهی آمریکا با تحت فشار قرار دادن بیروت، درصدد پیش بردن طرح خلع سلاح مقاومت اسلامی این کشور است.

اروپا بدون آمریکا؛ کابوس امنیتی یا تولد یک قدرت مستقل؟

یورو اوراق قرضه دفاعی و هماهنگی تلاش‌ها بین کشورهای عضو برای توسعه قابلیت‌های فناوری و زیرساخت‌های صنعتی است.این ابتکار با هدف افزایش ظرفیت اروپا برای تولید سلاح و تجهیزات دفاعی در داخل، کاهش وابستگی به سلاح‌های وارداتی و گشودن درهای همکاری با شرکای تجاری، از جمله کشورهای عربی، برای ایجاد مشارکت‌های مشترک صنعتی و سرمایه‌گذاری است که قابلیت‌های دفاعی و فناوری این قاره را تقویت می‌کند.

ادامه رویاپردازی

در بحبوحه این جنجال، موضع مارک روته، دبیرکل ناتو، قاطع بود و اظهار دلشت که «اروپا نمی‌تواند بدون آمریکا از خود دفاع کند.»او سه هفته پیش در پارلمان اروپا گفت: «اگر کسی فکر می‌کند اروپا می‌تواند بدون آمریکا از خود دفاع کند، بگذارید به رویاپردازی ادامه دهد.»روته فاش کرد که او و ترامپ در مورد دو مسیر اقدام برای کاهش تنش‌ها بر سر گرینلند توافق کرده‌اند: یکی در چارچوب پذیرش مسئولیت بیشتر ناتو برای دفاع از قطب شمال، و دیگری از طریق گفتگوی مداوم بین آمریکا، دانمارک و گرینلند، با توجه به نگرانی‌های مشترک در مورد گسترش نفوذ روسیه و چین در منطقه.

منبع: الجزیره

مذاکرات با مکرور در مورد امکان توسعه یک «بازدارندگی هسته‌ای اروپایی» آغاز شده است. فرانسه در حال حاضر تنها نیروی هسته‌ای مستقل در اتحادیه اروپا را در اختیار دارد، در حالی که انگلیس به موشک‌های ترابلدنت ساخت و نگهداری شده توسط آمریکا متکی است.

استقلال دفاعی

این تحولات اروپایی در چارچوب تحولات گسترده‌تر در سطح صنایع نظامی جهانی رخ می‌دهد، زیرا تحول فناوری منجر به مرحله جدیدی می‌شود که قدرت و بازدارندگی را از نو تعریف می‌کند.در مواجهه با این تحولات و چالش‌های جهانی فزاینده، اروپا پس از دهه‌ها تکیه بر چتر هسته‌ای آمریکا و سلاح‌های وارداتی، با یک چالش استراتژیک آشکار روبه‌رو است. این قاره دریافته است که نمی‌تواند به طور نامحدود به آمریکا وابسته باشد و این امر باعث شده است که درخواست‌هایی برای «خوداتکایی استراتژیک» مطرح شود.

برای دستیابی به این هدف، کمیسیون اروپا ابتکاری را برای ایجاد یک صنعت دفاعی مستقل اروپایی در طول دهه آینده آغاز کرد. این ابتکار شامل جمع‌آوری تا یک تریلیون دلار بودجه، ایجاد یک «صندوق دفاع اروپایی» مشترک، صدور ۱۵۰ میلیارد

با این حال، رویبو از مسیر سیاسی اروپا در ماه‌های اخیر انتقاد کرد و از پرداختن به مسائل حساسی مانند ناتو یا جنگ روسیه در اوکراین، مسائلی که نشان دهنده واگرایی عمیق در سراسر اقیانوس اطلس است، اجتناب کرد.

اما با نزدیک شدن جنگ اوکراین به پنجمین سال خود و با نگرانی فزاینده کشورهای اروپای شرقی از آنچه که آنها به عنوان تهدید فزاینده روسیه توصیف می‌کنند، سران اروپا قصد خود را برای تسریع اقدامات برای تقویت قابلیت‌های دفاع از خود و کاهش وابستگی خود به حمایت نظامی آمریکا اعلام کرده‌اند.

بازدارندگی هسته‌ای

در این زمینه، فریدریش مرتس، صدراعظم آلمان، امانوئل مکرور، رئیس‌جمهور فرانسه، و کر استارمر، نخست‌وزیر انگلیس، متعهد شدند که برای تقویت آنچه که آنها به عنوان یک «ستون اروپایی» قوی‌تر در ناتو توصیف کردند، تلاش کنند و به این قاره اجازه دهند سهم بیشتری از مسئولیت دفاع از خود را بر عهده بگیرد.

مرتس اظهار دلشت: «این یک آغاز جدید درست در هر شرایطی است، چه آمریکا کاملاً درگیر بماند و چه تصمیم به فاصله گرفتن بگیرد.» مرتس در اشاره دیگری به میزان نگرانی اروپا، فاش کرد که